

BERETNING FOR 1972

Arbeidsutvalget i Arbeiderkomiteens sentralstyre legger her fram et forslag til beretning for 1972. En grundig oppsummering av den seierrike kampen i året som gikk og lærdommene vi har trukket av den er av største viktighet for den fortsatte kampen. Hvert enkelt medlem har et ansvar for at oppgaven blir løst på best mulig måte.

Ved diskusjonen av dette forslaget til beretning, er det noen saker vi mener dere bør tenke igjennom og diskutere: Bør vi ha med mer om »dyrtidslinja»? Var den riktig eller gal? Mer om lokal kamp? Mer om forholdet mellom Folkebevegelsen og Arbeiderkomiteen? Det er sikkert også andre saker som det har vært store diskusjoner rundt omkring og som bør være med for at beretninga skal bli riktig. Medlemmene kan godt sende inn forslag til endringer og tillegg.

I.

Motstandernes hovedmål for 1972 var NEI til EEC-medlemskap ved folkeavstemninga. Det ble nådd.

EEC-imperialismen fikk sitt første alvorlige tilbakeslag i ekspansjonen mot nord. De mektige kreftene bak JA-aksjonen ledt sitt største politiske nederlag på lang tid, tross i sin makt over statsapparatet, organisasjonene og massemediene.

Gjennom sin strålende seier gjorde folket viktige lærdommer: Høyre, DNA-ledelsen, LO-ledelsen og industrien fører en politikk på tvers av flertallets interesser. Folket er selv i stand til å utvikle en politisk og organisatorisk kraft til å forsvare sine interesser. Det er mulig å stoppe »utviklingen», å betvinge staten, monopolene og DNA-ledelsen. Det nytter å kjempe når folket står sammen. Kort sagt: *Folket kan selv forme historien.* Store skarer av arbeidere, fiskere og bønder utviklet en ny politisk våkenhet og tok i EEC-kampen et viktig sprang i politisk kampberedskap.

Men seieren 25. september rokket ikke ved monopolens makt. Kravet om profitt krever nye framstøt for medlemskap. Allerede 26/9 reiste EEC og deres politiske våpendragere i Norge seg til en voldsom offensiv for å tilintetgjøre folkets seier.

Motstanden er i denne tiden dels blitt sterkt svekket, dels har den helt opphørt å eksistere. I denne situasjonen står Arbeiderkomiteen overfor oppgaven å forsvare folkets nei til EEC. Det er da viktig for Arbeiderkomiteen å oppsummere lærdommene fra året som gikk.

II.

Folkebevegelsen var *hovedkraften* i folkets motstand. Dens politikk og organisasjon fikk opplutning fra de brede masser av arbeidere, bønder og fiskere.

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid var enhetsfrontens *spydodd*. Den gikk i spissen for å utvikle mye av politikken og å drive den igjennom i praksis. Arbeiderkomiteen er en landsomfattende organisasjon med valgt landsledelse. Vi utviklet lokal ledelse i mange fylker og 5-punktsprogram for vårens arbeid, samt en enhetlig politikk for valgkampen. Gjennom vår politiske praksis økte antall medlemmer fra 10 000 ved forrige landsmøte til 20 000 nå. Arbeiderkomiteen fikk opplutning fra store deler av enhetsfrontens mest bevisste lag.

III.

Når gikk Arbeiderkomiteen framover? Kort sagt: *Når vi lanserte en politikk for de øvrige deler av fronten og selv gikk i spissen for å gjennomføre den.*

5-PUNKTSPROGRAMMET. Sentralt i det sto parolen om politiske streiker mot EEC. Den ble satt ut i livet bl.a. i Odda og Sauda. Dette resulterte i at SF og NKP tok opp parolen, men under reaksjonens hetskampanje i mai, boyde kretser i Folkebevegelsens Faglige utvalg nakken og de store streiker mot EEC uteble. Likevel fikk parolen vesentlig betydning. Odda- og Sauda-arbeidernes streik slo en bresje gjennom tilhengernes trusler om usikre arbeidsplasser utenfor EEC. Sammen med

front mot EEC. Mangelen på konkrete tiltak fra ledelsen gjør at det blir lite handling ut av det.

o Men vi må lenger tilbake også. Parolene »Nei til salg av Norge» og »Varig front mot EEC» kom som julekvelde på kjerringa på medlemmene. Det ble for kort tid og for overflattisk diskusjon. Følgelig ble ikke politikken skikkelig tilegnet og medlemmene ikke godt nok konsolidert. Uten politisk forståelse kunne derfor det harde tempoet i valgkampen slite ut mange folk isteden for å videreutvikle dem. Mange aktive ble »lei» av EEC.

o Vi tror årsaken også er å finne i liknende forhold enda lenger tilbake. Landsmøtet i fjor vedtok et 5-punktsprogram. Dette lanserte aksjoner i mars, 1. mai, 17. mai og 7. juni. Dette var nødvendig. Men ledelsen sørget ikke for skikkelig diskusjon. Videre kom de konkrete planene og materialet seint. Uten grundig politisk forståelse og nokså hardt arbeidstempo, ble en del folk nedkjørt i stedet for å utvikles.

o Vi tror kjernen i Arbeiderkomiteens feil og årsaken til »forfallet» er ledelsens manglende evne til å la medlemmene utforme og utøve politikken. Vi har ikke godt nok forstått at det er folket selv som skaper historien – en gruppe superaktive helter kan ikke gjøre det for folket.

V.

Den viktigste motsetningen i Arbeiderkomiteen er derfor følgende:

På den ene siden evnen til å gå i spissen for å utforme og drive igjennom enhetsfrontens politikk. På den andre siden manglende evne til å legge forholdene til rette for at medlemmene og folkets brede lag selv utformer og utfører politikken.

VI.

Hva peker dette ut for tida framover?

Arbeiderkomiteen må utforme et handlingsprogram mot EEC som alle EEC-motstandere kan bruke. Vi må særlig gå i spissen for å utvikle en motstand mot en »utviklingsbar» avtale med EEC. Alle motstandsorganisasjoner bør trekkes inn.

Arbeidsstilen i lokalkomiteene må gjøre det mulig for dem som har barn og hardt arbeid å være med i utvikling og utførelse av politikken. I første omgang gjelder det medlemsmassene. Når situasjonen senere blir mer skjærpet, gjelder det å finne former som gir folket selv muligheter til å drive politikk.

SITUASJONEN NÅ OG KAMPEN FRAMOVER

For å kunne streke opp ei riktig linje for den varige fronten mot EEC og legge opp et aksjonsprogram for den nærmeste framtida, må vi foreta en korrekt vurdering av den politiske situasjonen i Norge etter folkeavstemninga. Vi skal legge fram vår vurdering som et forslag i form av 6 punkter uten å begrunne dem uttømmende:

1. FULLT MEDLEMSKAP STÅR FREMDELES PÅ DAGS-ORDEN OG ER DEN VIKTIGSTE POLITISKE SAKEN I NORGE

Medlemskapsprosessen går som en rød tråd gjennom de fleste viktige politiske stridsspørsmålene. Venstre er splitta i et tilhenger- og et motstanderparti, ved nominasjonene til stortingsvalget i DNA blir motstanderne systematisk ryddet vekk fra »sikre plasser», EEC-saken bringes inn hver gang en bedrift nedlegges eller går konkurs osv. . . . Dessuten går medlemskap igjen som et spøkelse i drakampen før og under forhandlingene om handelsavtalen.

2. MOTSTANDERFRONTEN MOT EEC I NORGE ER FOR STØRSTE DELEN NEDLAGT ELLER PASSIV

Med unntak av Arbeiderkomiteen har alle organisasjoner som kjempet aktivt for folkeavstemninga nedtrappet virksomheten til et minimum eller stoppet den helt. Folkebevegelsen vil dele ut EEC-nytt og ha studiesirkler. Positive tegn, men på langt nær nok. AIK er mange steder oppløst. Arbeidernes, fiskernes og bondenes interesseorganisasjoner har lite eller ingen ting sagt om EEC-spørsmålet etter den 25. september.

3. TILHENGERNE HAR STYRKET SIN STILLING OG ER PÅ OFFENSIVEN. DERES TAKTIKK ER Å BRYTE GJENNOM PÅ TRE OMRÅDER:

a) De undergraver systematisk respekten for og betydninga av folkeavstemninga. VG: »Folkeavstemning – et fremmedlegeme i vårt demokrati». Frydenlund: »... aldri mer folkeavstemning». Taktikken er klar. Det »ansvarlige» og tilhengerdominerte Stortinget skal alene ta avgjørelsen neste gang, og det med 2/3 flertall.

b) De øver press for å få gjennom ulike former for snik-innmelding. Deler av medlemskapet skal innføres straks: valutasarbeid og utenrikspolitisk samarbeid. En utviklingsklausul skal sikre ytterligere utvidelse av avtalen (se nr. 6 av EEC-motstanderen). Målet er reelt medlemskap, slik at det formelle medlemskapet blir »et mindre stridsspørsmål».

c) Det tredje er å snu opinionen gjennom systematisk agitasjon for medlemskap. Spillet på usikre arbeidsplasser er et gammelt poeng i EEC-kampen. Det tas nå fram på nytt. Monopolkapitalen bruker sin økonomiske og politiske makt til å flytte kapital til EEC-området og nedlegge eller innskrenke arbeidsplasser som ikke gir nok profitt. Skylda legges på dem som stemte nei!

Denne offensiven har allerede gitt resultater. Regjeringa har godtatt utviklingsklausulen. *Alle de kravene som Norges Industribund har satt fram til avtalen med EEC, er med i regjeringas forhandlingsopplegg!* Dette viser hvor svakt regjeringa står når ikke de folkelige organisasjonene presser på.

4. TILHENGERNE PÅ OFFENSIVEN

Tilhengers offensiv er først og fremst politisk. De økonomiske framstøtene (dyrtid, strukturalisering, statsbudsjett) kommer i annen rekke.

Beslutningen om medlemskap kan bare tas av landets sentrale myndigheter, storting og regjering uten for sterke protester fra folket. Derfor kan ikke lokale kamper omkring økonomiske og sosiale saker få noen avgjørende innflytelse på denne beslutningen.

5. EEC-IMPERIALISMEN ØNSKER FORTSATT FULLT MEDLEMSKAP FOR NORGE

Frihandelsavtalen med politiske

tillegg tas bare som en midlertidig ordning. EEC-maktens behov for norsk olje, metaller, vannkraft, fiske, handelsflate og norsk landområde som framtidig militærbase vil bare vokse etter som motsetningene til USA og Japan vokser.

6. BARE EN BREI ENHETSFRONT KAN SIKRE SEIEREN

Kampen mot medlemskap i EEC kan på lengre sikt bare vinnes dersom den breie folkefronten som seiret den 25. september, reises på ny og bygges ut.

Foruten Arbeiderkomiteen og Folkebevegelsen besto denne fronten av minst 30 landsomfattende politiske organisasjoner, partier og interesseorganisasjoner og i tillegg et stort antall lokale organisasjoner av folkelig karakter. Det sier noe om styrken i de kreftene som med knapp, men klar margin overvant den mektige alliansen av statsapparat, monopolkapital, massedia og vel etablerte organisasjoner med store materielle ressurser.

OM KAMPEN FRAMOVER

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid kan ikke forhindre EEC-tilhengerne i å gjennomføre sine medlemskapsplaner. Vår politikk og konkrete tiltak må ha for øye at vi er en del av fronten mot EEC. Vi må til enhver tid legge opp kampen slik at vi styrker enheten i motstandsfronten og aktiviserer den i størst mulig bredde. Våre fiender vil utnytte enhver alvorlig splittelse i fronten til å svekke den ytterligere og drive deler av den over på sin side.

Derfor må vi arbeide for enhet mot det som til enhver tid er fiendens hovedframstøt, og ikke sette i gang kamper på mindre viktige saker som det er uenighet om i fronten (f.eks. mot enhver frihandelsavtale), eller som sprer kreftene over mange områder på en gang. Det grunnlaget som alle motstanderne sto på før den 25. september, var *mot medlemskap*. Fortsatt må dette være et grunnlag å samles om: Tilhengers angrepsposisjon etter folkeavstemninga gjør dette grunnlaget desto mer nødvendig å holde fast ved. Utifra dette vil vi streke opp tre hovedlinjer for kampen framover.

1. Vi må stille krav til regjeringa om at avtalen med EEC må begrenses til bare varehandel. Dette må være *minimumskrav*, altså krav som storstedelen av fronten helt eller delvis kan gå med på og støtte aktivt. Vi må arbeide for å skape en bevegelse i folkemassene for disse kravene ved å samle direkte folkestøtte for dem, og ved å gå til andre organisasjoner og få dem til å støtte kravene. Særlig må vi konsentrere oss om de viktigste delene av folkefronten, Folkebevegelsen, fagbevegelsen, bond- og småbrukerorganisasjonene og fiskerorganisasjonene.

2. *Demokratiet må forsvares.* Ingen stortingsvedtak kan stille folkeavstemninga til side – folkeavstemninga skal respekteres!

Dette er krav som i stor grad kan vinne opplutning også blant dem som stemte ja.

3. *Slutt på storfinansens gambling med arbeidsplassene i spekulasjonshensikt – og kapitalplasseringene i EEC-området!* Vi må avsløre at finansbaronene på den ene sida bruker nei-flertallet som skalkeskjul for å trekke kapital ut fra arbeidsplasser som gir liten profitt, og på den andre sida legger skylda på folkeavstemninga for vanskelighetene de sjøl skaper.

FRAM TIL SIDE 3

Arbeidsutvalget foreslår følgende uttalelse fra Arbeiderkomiteen om forhandlingene med EEC:

uttalelse

UTTALELSE OM NORGES FORHANDLINGER MED EEC FRA ARBEIDERKOMITEEN MOT EEC OG DYRTID.

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid vil rette en skarp advarsel til Høyre, Arbeiderpartiet og Folkepartiet Nye Venstre og kreve at disse partiene respekterer folkeavstemningas resultat. Gjennom aggressive krav om at avtalen med EEC skal inneholde både en såkalt utviklingsklausul og »samarbeide» på en rekke felter utover handel, tar de sikte på å presse regjeringa Korvald til å akseptere en avtale som åpner for medlemskap bakveien.

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid vil stille følgende krav til Norges avtale med EEC:

- avtalen skal ikke inneholde en utviklingsklausul
- avtalen skal ikke omfatte valutasarbeid, utenrikspolitisk samarbeid eller samarbeid på andre områder som inngår i EECs planer om union
- avtalen skal ikke innebære inngrep i norsk suverenitet over distrikts- og industripolitikken samt retten til å utvide fiskerigrensna

Arbeiderkomiteen, som allerede i februar 1972 vedtok å fortsette motstandsarbeidet etter folkeavstemninga, vil mobilisere sine medlemmer til å arbeide for at kravene blir innfridd. I februar vil vårt landsmøte vedta et fullstendig handlingsprogram for EEC-motstandere.

Samtidig oppfordrer vi alle motstandsorganisasjoner – spesielt i arbeidernes, fiskernes og bondenes rekke – til å fatte vedtak om avtalen. Det var de folkelige kreftene som sikret seieren den 25. september. Det er bare de folkelige kreftene som nå kan gi mindretallsregjeringa Korvald den støtte som trengs for å slå tilhengernes forsøk på undergraving av folkeavstemninga tilbake.